

NUORTEN PARLAMENTTI
UNGDOMSPARLAMENTET

Ungdomsparlamentet 2011-2012

Rapport

RIKSDAGEN
HELSINGFORS

Ungdomsparlamentet 2011-2012

Rapport

**RIKSDAGEN
HELSINGFORS
2013**

TEXT: Kristiina Hakala, Tiina Karhuvirta

OMSLAGSBILD: Antti Aimo-Koivisto / Lehtikuva / Riksdagen

Tabeller: Jessica Sarrola (Klubbcentralen - stöd för skolan rf)

Översättning: Riksdagen, Svenska byrån

Summary: Notatio Oy

ISSN 2323-9522

Innehåll

Inledning	5
Samordning av Ungdomsparlamentet	5
Verksamhet 2011	
Träff med styrelsen för FLHS 1.2.2011	7
Webbenkät 3-20.2.2011: Lärare, ge dina synpunkter på Ungdomsparlamentet	7
Ny logga	7
Översyn av programmet under plenumdagen	8
Klubbevenemang 26.11.2011	8
Träff med lärare från FLHS 28.10.2011	10
Verksamhet 2012	11
Ungdomsparlamentets plenum 23.3.2012	
Frågor till Ungdomsparlamentet efter valkrets 2012	19
Information	23
Chatt om Ungdomsparlamentet 26.3.2012 kl. 18-19	23
Enkät om Ungdomsparlamentet	23
Hur kan vi utveckla Ungdomsparlamentet?	26
Summary: Youth Parliament 2011-2012	27
Bilaga 1: Ungdomsparlamentet, program för plenidagen 23.3.2012	30

Inledning

Ungdomsparlamentet vänder sig till eleverna i de högsta årskurserna i grundskolan.

Målen är

- att öka barns och ungas deltagande och delaktighet
- att väcka intresse för samhällsverksamhet bland barn och unga, särskilt för riksdagen
- att förbättra de ungas möjligheter att påverka och göra sin röst hörd.

Arrangörer är riksdagen och Klubbcentralen – stöd för skolan rf. Varje år ordnas klubbar kring aktuella samhällsteman och vartannat år når verksamheten sin kulmen när Ungdomsparlamentet ordnas i riksdagen. Ungdomsparlamentet är en muntlig frågestund. Ungefär 300 elever och 100 klubbledare brukar vara närvarande under plenumdagen.

Denna rapport redogör i stora drag för tillställningarna och verksamheten inom ramen för Ungdomsparlamentet 2011–2012. Den innehåller också en analys av de muntliga frågorna och deras teman våren 2012. De ger en fingervisning om vilka samhällsfrågor som är viktiga för dagens unga.

Vidare ingår en del iakttagelser från ett utvecklingsprojekt kring Ungdomsparlamentet och klubbverksamheten som genomfördes av fortbildningscentralen vid Aalto-universitetet 2012. Dessutom finns det information om programmet för klubbverksamheten 2013.

Samordning av Ungdomsparlamentet

Verksamheten fokuserar på parlamentsklubbar för elever i årskurs 8 och 9, klubbmöten och Ungdomsparlamentet med plenum i riksdagen vartannat år. Dessutom ordnas det en del andra tillställningar och kurser och sammanställs material för parlamentsklubbarna.

Ungdomsparlamentet planeras och samordnas av arbetsgruppen Ungdomsparlamentet som består av representanter för riksdagens kansli och Klubbcentralen – stöd för skolan rf. De gör upp om hur arbetet och ansvaret ska fördelas. För utvecklingsprojekt kan det ordnas workshopar.

Arbetsgruppen Ungdomsparlamentet sedan 2009

- Kristiina Hakala (ordf.) (riksdagen)
- Sari Koski (riksdagen)
- Aki Asola (riksdagen)
- Tiina Karhuvirta (sekr.) (Klubbcentralen – stöd för skolan rf)
- Timo Turja (ordf.) (riksdagen) fr.o.m. 1 september 2012.

Riksdagen generalsekreterare tillsatte arbetsgruppen Ungdomsparlamentet den 11 december 2012 för perioden 2013–2016.

Tarja Venesvirta / Riksdagen

Arbetsgruppen: fr.v. uppifrån Timo Turja, Sari Koski, Aki Asola; fr.v. nerifrån Tiina Karhuvirta, Kristiina Hakala.

Det var en bra lösning att riksdagen tillsammans med Klubbcentralen – stöd för skolan rf tog över samordningen av Ungdomsparlamentet 2009. Arbetet har varit mindre byråkratiskt och samarbetet mycket lyckat. Dessutom har själva verksamheten setts över i flera hänseenden. Bland reformer som kan nämnas är nya typer av klubbställningar, mindre tungrott plenum och decentralisering av ansvaret. Vidare har utskottsarbetet involverats i plenumdagen. Webbplatsen ungdomensrikstag.fi spelar en framträdande roll i informationen till skolor och klubbledare.

Klubbställningarna har ordnats i samarbete med en rad organisationer. Tanken har varit att ställningarna ska få så stort genomslag som möjligt och att också andra organisationer ska involveras i verksamheten.

Verksamhet 2011

Träff med styrelsen för FLHS 1.2.2011

Styrelsen för Förbundet för lärarna i historia och samhällslära FLHS r.f. sammanträdde i riksdagen den 1 februari 2011. Arbetsgruppen Ungdomsparlamentet träffade samtidigt styrelsen.

Webbenkät 3-20.2.2011: Lärare, ge dina synpunkter på Ungdomsparlamentet

Den 3-20 februari 2011 ordnade riksdagen och Klubbcentralen – stöd för skolan rf en webbenkät där lärare och klubbledare fick ge sina synpunkter på Ungdomsparlamentet, skolbesöken i riksdagen och webbsidan ungdomensriksdag.fi. Enkäten vände sig till lärare och klubbledare som var engagerade i Ungdomsparlamentet, men man efterlyste också synpunkter från personer som inte är engagerade i verksamheten eller inte känner till riksdagens serviceutbud till unga. Svaren har utnyttjats för att förbättra Ungdomsparlamentet, skolbesöken i riksdagen och webbsidan ungdomensriksdag.fi.

Ny logga

Den nya loggan för Ungdomsparlamentet infördes 2011 och den är formgiven av Eppu Vainonen.

NUORTEN PARLAMENTTI
UNGDOMSPARLAMENTET

Översyn av programmet under plenumdagen

I kommentarerna om Ungdomsparlamentet stod utskottsarbete på önskelistan. Också arrangörerna hade haft liknande tankegångar och efter klartecken från utskottssekretariatet engagerades utskotten i Ungdomsparlamentet 2012.

En extra insatt arbetsgrupp kom i gång med planeringen sommaren 2011. Den bestod av företrädare för dels utskottssekretariatet, centralkansliet och utrednings- och informationsenheten på riksdagen, dels arbetsgruppen Ungdomsparlamentet. Idéerna flödade och ambitionsnivån var hög. Gruppen diskuterade hur utskottsarbetet bäst kunde involveras i verksamheten och bland annat motioner behandlas.

Slutligen enades gruppen om att ungdomsparlamentarikerna fördelas på sju utskott där de får informera sig om utskottens arbetsuppgifter och aktuella ärenden som är under behandling.

Eleverna skulle också ställa frågor om utskotten. De sju utskotten 2012 valdes ut utifrån de vanligaste temana för den muntliga frågestunden under Ungdomsparlamentet: stora utskottet, finansutskottet, kommunikationsutskottet, kulturutskottet, ekonomiutskottet, social- och hälsovårdsutskottet och miljöutskottet.

Ordförandena i respektive utskott ombads ställa upp som ordförande för utskottet och tjänstemannasekreterarna som sekreterare. I stora utskottet gick man in för en lite annan, men dock verklighetstrogen roll, det vill säga att en eller flera ministrar skulle höras. Målet var att två eller tre ministrar skulle vara närvarande.

Samarbetet fortsatte hösten 2011, när utskottsarbetet för plenumdagen finansierades ytterligare och det slutliga programmet sammanställdes.

Klubbevenemang 26.10.2011

Den 26 oktober 2011 ordnade riksdagen, Klubbcentralen – stöd för skolan rf och webbdemokratiprojektet Valtikka en debatt för ungdomar och ledamöterna i riksdagens kulturutskott i auditoriet i Lilla parlamentet. Tillställningen ordnades enligt metoden learning café och temana för debatten utgick från de förslag som ungdomarna själva kommit med.

Tanken var att informera riksdagsledamöterna om aktuella frågeställningar som är viktiga för unga människor. De unga i sin tur fick tillfälle att diskutera och argumentera med ledamöterna kring dagsaktuella ungdomsfrågor.

I debatten deltog 74 elever i årskurs 9 och deras lärare från följande elva skolor:

- Anna Tapion koulu
- Arabian peruskoulu
- Karakallion koulu
- Lauritsalan koulu
- Länsimäen koulu
- Mainingin koulu
- Nummelanharjun koulu
- Otalammen koulu
- Turengin yhteiskoulu
- Variskan yläaste
- Vesilahden yläaste.

Följande teman diskuterades på förslag av eleverna:

- Likabehandling av invandrare
- Ungas påverkningsmöjligheter
- Kommunsammanslagningar
- Skoltema
- EU-frågor
- Försvars- och säkerhetsfrågor.

I linje med metoden learning café hade auditoriet i Lilla parlamentet sex grupp-bord och vid varje bord diskuterades en frågeställning. Eleverna fick välja vid vilket temabord de ville sitta. Vid varje bord satt också en eller två ledamöter från kulturutskottet och en sekreterare.

Tarja Venesvirta / Riksdagen

Klubbmedlemmar och riksdagsledamöter diskuterar i auditoriet i Lilla parlamentet.

Varje debatt pågick i en halvtimme och sedan flyttade eleverna över till ett annat bord med ett annat tema. Under dagen hann eleverna byta bord tre gånger och alltså diskutera tre olika teman. Sekreterarna antecknade debatterna i stora drag och presenterade dem kort i den efterföljande genomgången.

Metoden visade sig vara ett mycket lyckat val. Alla frågeställningar debatterades livligt och både elever och riksdagsledamöter gav positiv feedback. Ett flertal riksdagsledamöter var närvarande och de fick se att det finns aktiva och väl informerade ungdomar.

En sammanfattning av debatterna lades ut på ungdomensriksdag.fi.

Följande riksdagsledamöter var närvarande:

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Leena Harkimo
- Anne Kalmari
- Johanna Karimäki
- Inkeri Kerola
- Kimmo Kivelä
- Silvia Modig
- Tapani Mäkinen
- Mika Niikko
- Mikaela Nylander
- Aino-Kaisa Pekonen
- Tuula Peltonen
- Raija Vahasalo
- Pauliina Viitamies.

Dagen avslutades med lunch. Därefter fick gästerna delta i en guidad rundvandring i Riksdagshuset.

Träff med lärare från FLHS 28.10.2011

Lärare från Förbundet för lärarna i historia och samhällslära FLHS r.f. var inbjudna till riksdagen den 28 oktober 2011. Vice talman Pekka Ravi önskade dem välkomna. Lärarna fick information om den nya webbsidan ungdomensriksdag.fi och Ungdomsparlamentet.

Träff med nordiska lärare från projektet Ungdomsparlamentet 17.11.2011

I projektet Ungdomsparlamentet finansierat av Nordplus junior ingick fyra skolor från Finland, Sverige och Norge. Syftet var att samla nordiska ungdomar med intresse för samhällsfrågor och samhällspåverkan kring aktuella ungdomsfrågor och ge dem tillfälle att samarbeta kring ett visst tema.

Arbetsgruppen Ungdomsparlamentet träffade lärarna den 17 november 2011 på Klubbcentralen och i riksdagen. Det ordnades en visning av Riksdagshuset för dem. Samtidigt kom vi preliminärt överens om att lärare och elever från projektskolorna skulle delta i Ungdomsparlamentets plenum som observatörer.

Verksamhet 2012

Ungdomsparlamentets plenum 23.3.2012

STT-Lehtikuva / Antti Aimo-Koivisto / Riksdagen

Rainer Hindsberg hälsar deltagarna i Ungdomsparlamentet välkomna.

Ungdomsparlamentet samlades till plenum i riksdagens plenisal fredagen den 23 mars 2012 klockan 12. Det var en muntlig frågestund precis som tidigare. Under en dag intog ungdomsparlamentarikerna de sittande riksdagsledamöternas platser och ministrar svarade på frågor från ministerlogen i den ordning talmannen gav ordet.

I plenumet deltog 199 elevledamöter, 105 journalistelever och 105 klubbledare från 105 parlamentsklubbar runtom i landet. Samtliga valkretsar var representerade och 2012 deltog en skola från Åland första gången.

På programmet (bilaga 1) stod dels plenum, dels bland annat besök i utskott och Politiker Nonstop för journalisteleverna. Dessutom hade parlamentsklubbar-na stämt träff med riksdagsledamöter och ministrar.

Nytt för 2012 var att eleverna också fick besöka utskott och se hur de arbetar. Varje elev fick göra ett besök i ett av följande utskott: stora utskottet, finansutskottet, kommunikationsutskottet, kulturutskottet, ekonomiutskottet, social- och hälsovårdsutskottet och miljöutskottet. Parlamentsklubbarna hade ombetts att läsa på om utskotten och deras arbete i förväg.

Eleverna skulle sammanställa frågor i förväg. I alla utom ett utskott leddes besöken av den ledamot som var utskottsordförande. Också tjänstemannasekretären var på plats. Inledningsvis presenterade ordföranden utskottet och dess arbete. Därefter behandlade man frågorna från eleverna och gick närmare in på frågor som var aktuella i respektive utskott.

I stora utskottet gick det till på lite annat sätt eftersom två ministrar var närvarande, nämligen bostads- och kommunikationsminister Krista Kiuru och kultur- och idrottsminister Paavo Arhinmäki. Ministrarna hördes om i synnerhet frågor som rörde stora utskottet.

Besöken i utskott är ett välkommet tillskott i Ungdomsparlamentet. Nästa gång kan vi tänka på de brister som kom fram den här gången och bland annat i högre grad uppmuntra eleverna att lyfta fram angelägna frågor och komma med kommentarer i diskussionerna.

Den här gången riktade sig Politiker nonstop till journalisteleverna. De hade förberett frågor som de ställde till riksdagsledamöter. Följande ledamöter var närvarande: Eero Lehti (saml), Mika Kari (sd), Mika Niikko (saf), Kimmo Tiilikainen (cent), Aino-Kaisa Pekonen (vänst), Astrid Thors (sv), Johanna Karimäki (gröna) och Sauli Ahvenjärvi (kd). Sari Pajula, direktör för Riksdagsbiblioteket, var ordförande.

STT-Lehtikuva / Antti Aimo-Koivisto / Riksdagen

Riksdagsledamöter och journalistelever deltog i Politiker Nonstop.

Träffen pågick en timme och alla hann inte ställa sina frågor. Många dagsaktuella frågeställningar kom trots allt upp: valfrihet i grundskolan, det ekonomiska läget och Grekland, mobbning i skolan, sammanslagning av kommunerna i huvudstadsområdet med Helsingfors, garnisonen i Dragsvik, de unga och samhällsdebatten, könsneutral äktenskapslag och åtgärder för att stoppa marginaliseringen av unga. Ledamöterna svarade aktivt och lade fram sina synpunkter för eleverna.

Klubbledarna hade ett möte där Teija Tiilikainen, chef för Utrikespolitiska institutet, pratade om temat ”Vad behöver elever i åk 9 veta om utrikespolitik?”. Ett bra tema, tyckte lärarna.

STT-Lehtikuva / Antti Aimo-Koivisto / Riksdagen

Teija Tiilikainen inledde mötet för klubbledarna.

Plenumet började klockan 12. Ungdomsparlamentarikerna satt i plenisalen på de riktiga ledamöternas platser och ministrarna på sina egna platser i ministerlogen. Journalisteleverna, klubbledarna och andra gäster fanns på publikläktaren. Det hade kommit in 180 frågor i förväg och 42 av dem togs upp på dagordningen. Frågestunden pågick en timme och plenum hann behandla 22 frågor. I flera fall ville också andra än den berörda ministern svara på frågan.

En annan nyhet 2012 var att också skolorna fick säga sitt om vilka frågor som skulle tas upp på dagordningen. När skolorna hade lämnat sina förslag lades de ut på nuorteneduskunta.fi för röstning den 13–24 februari 2012.

Röstningen utmynnade i att ungefär hälften av frågorna på dagordningen valdes ut. Den andra hälften valdes ut av riksdagen och den slutliga dagordningen sammanställdes utifrån följande kriterier: regional fördelning (varje valkrets i relation till anmälda klubbar), ministrarnas ansvarsområden, kön och språk. I röstningen visade sig trafikolyckorna med mopedbilar, familjedräpen och kriterierna för studiepenning vara de mest populära och de kom med på dagordningen.

Totalt fanns ungefär 40 frågor om aktuella och varierande teman på dagordningen och 22 av dem behandlades under frågestunden. Procedurerna följde i stort sett reglerna för normala frågestunder i riksdagen. Men inga följdfrågor tilläts för att plenum skulle hinna behandla så många ämnen som möjligt. Ungdomsparlamentet fick också rösta om republikens presidents mandatperiod ska kortas ner från sex till fyra år. Bara 44 ledamöter ville ha kortare mandatperiod och hela 146 var för den nuvarande mandatperioden på sex år.

Dagordningen finns på ungdomsriksdag.fi och plenarprotokollet på nuor-teneduskunta.fi.

Efter plenum var det dags för talmannens mottagning för ungdomsparlamentarikerna och särskilt inbjudna gäster. Under mottagningen diskuterade eleverna livligt med ministrar och riksdagsledamöter. Dessutom hade parlamentsklubbar-na kommit överens om träffar med riksdagsledamöter för eftermiddagen.

Deltagare i Ungdomsparlamentets plenum efter valkrets 2012

Valkrets	Riksdagsledamöter	Klubbar	Elevledamöter	Journalistelever	Klubbledare
Helsingfors	21	6	12	6	6
Nyland	35	28	48	28	28
Egentliga Finland	17	4	8	4	4
Satakunta	9	10	19	10	10
Åland	1	1	1	1	1
Tavastland	14	11	21	11	11
Birkaland	18	10	20	10	10
Kymmene	12	4	8	4	4
Södra Savolax	6	1	2	1	1
Norra Savolax	9	1	2	1	1
Norra Karelen	6	2	4	2	2
Vasa	17	11	22	11	11
Mellersta Finland	10	5	10	5	5
Uleåborg	18	9	18	9	9
Lappland	7	2	4	2	2
Totalt	200	105	199	105	105

Deltagande skolor efter valkrets 2012

Helsingfors valkrets

Arabian peruskoulu
Aurinkolahden peruskoulu
Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu
Högstadieskolan Lönkan
Porolahden peruskoulu
Puistolans peruskoulu

Kommun

Helsingfors
Helsingfors
Helsingfors
Helsingfors
Helsingfors
Helsingfors

Nylands valkrets

Ehnroosin koulu
Ekenäs högstadieskola
Espoon yhteislyseon koulu
Hangö Högstadium
Härkävehmaan koulu
Kaitaan koulu
Karakallion koulu
Karjaan yhteiskoulu
Kartanon koulu
Kasavuoren koulu
Keravanjoen koulu
Kilonpuiston koulu
Klaukkalan yläaste
Leppävaaran koulu
Länsimäen koulu
Mainingin koulu
Mattlidens skola
Myllyharjun koulu
Nummelanharjun yläaste
Olarin koulu
Otalammen koulu
Ruusuvuoren koulu
Sepän koulu
Simonkylän koulu
Sompion koulu
Tapiolan koulu

Kommun

Mäntsälä
Raseborg
Esbo
Hangö
Hyvinge
Esbo
Esbo
Raseborg
Träskända
Grankulla
Kervo
Esbo
Nurmijärvi
Esbo
Vanda
Esbo
Esbo
Lovisa
Vichtis
Esbo
Vichtis
Vanda
Kyrkslätt
Vanda
Kervo
Esbo

Birkalands valkrets

Anna Tapion koulu
Emäkosken koulu
Hatanpään koulu
Hämeenkyrön yhteiskoulu
Nokianvirran koulu
Oriveden kaupungin nuorisovaltuusto
Tampereen Normaalikoulu
Tampereen nuorisofoorumi
Vesilahden yläaste
Vanha koulu

Kymmene valkrets

Helilän koulu
Kesämäenrinteen koulu
Kimpisen koulu
Lauritsalan koulu

Södra Savolax valkrets

Joroisten yläkoulu

Norra Savolax valkrets

Päiviönsaaren koulu

Norra Karelens valkrets

Arppen koulu
Pielisjoen koulu

Vasa valkrets

Alahärmän yläkoulu
Jalasjärven yläaste
Kiviniityn koulu
Kuusiston koulu,
Laihian keskuskoulu
Nurmon yläaste
Oxhamns Skola
Seinäjoen lyseo

Kommun

Pälkäne
Nokia
Tammerfors
Tavastkyro
Nokia
Orivesi
Tammerfors
Tammerfors
Vesilahti
Ylöjärvi

Kommun

Kotka
Villmanstrand
Villmanstrand
Villmanstrand

Kommun

Jorois

Kommun

Varkaus

Kommun

Kides
Joensuu

Kommun

Kauhava
Jalasjärvi
Karleby
Toholampi
Laihela
Seinäjoki
Jakobstad
Seinäjoki

Variskan yläaste
Ylistaron yläaste
Ähtärin yhteiskoulu

Mellersta Finlands valkrets

Jyväskylän normaalikoulu
Konneveden yläkoulu
Lievestuoreen koulu
Sydän-Laukaan koulu
Tikkakosken koulu

Uleåborgs valkrets

Gumeruksen yhtenäiskoulu
Kaakkurin koulu
Kempeleen yläaste
Merenojan koulu
Oulaisten yläkoulu
Oulunsalon yläaste
Puolankajärven koulu
Raumankarin koulu
Svenska Privatskolan i Uleåborg

Lapplands valkrets

Hepolan koulu
Ounasvaaran yläaste

Vasa
Seinäjoki
Etseri

Kommun

Jyväskylä
Konnevesi
Laukas
Laukas
Jyväskylä

Kommun

Siikajoki
Oulu
Kempele
Kalajoki
Oulainen
Oulunsalo
Puolanka
Raumankari
Uleåborg

Kommun

Kemi
Rovaniemi

Frågor till Ungdomsparlamentet efter valkrets 2012

Valkrets	Frågor	Ledamöter	Klubbar	Dagordning	Ställdes
Helsingfors	12	12	6	4	1
Nyland	41	48	28	9	6
Egentliga Finland	7	8	4	2	2
Satakunta	17	19	10	3	1
Åland	1	1	1	1	1
Tavastland	18	21	11	3	1
Birkaland	16	20	10	3	2
Kymmene	6	8	6	0	0
Södra Savolax	2	2	1	1	1
Norra Savolax	2	2	1	1	0
Norra Karelen	4	4	2	2	1
Vasa	20	22	11	6	3
Mellersta Finland	7	10	5	1	0
Uleåborg	16	18	9	4	2
Lapland	4	4	2	2	1
Totalt	173	199	107	42	22

Frågor till Ungdomsparlamentet

Inom utsatt tid (15 februari 2012) kom det in 173 frågor.

Tanken var att riksdagen också skulle beakta elevernas preferenser när den sammanställde dagordningen. Därför lades ett röstningsformulär ut på webbsidan ungdomsriksdag.fi och eleverna fick rösta på frågorna den 13–24 februari 2012. Totalt 1 065 personer gav 4 291 röster till 157 frågor. Var och en fick rösta på högst tio frågor.

Eleverna stödde två av frågorna, nämligen familjedråpen¹ och trafikolyckorna med mopedbilar² med lika många röster. På tredje plats kom en fråga om missförhållandena med studiepenningskriterierna³ och på fjärde plats en fråga om likvärdig IKT-undervisning i den grundläggande utbildningen⁴. Eurokrisen⁵, sysselsättningen bland unga⁶, rätt till extern adoption för homosexuella⁷ och priset på

1 Eronen, Martta, Pielisjoen koulu, Joensuu

2 Junninen, litu, Pielisjoen koulu, Joensuu

3 Kurkela, Emmi, Oulunsalon yläaste, Oulunsalo

4 Simola, Juho, Klaukkalan yläaste, Nurmijärvi

5 Leppäkoski, Saija, Humppilan yläaste, Humppila

6 Vähäsöyrinki, Veera, Oulunsalon yläaste, Oulunsalo

7 Hallapää, Essi, Arabian peruskoulu, Helsingfors

mopedkörkort⁸ fick ungefär lika många röster. Bland tio-i-topp fanns också frågor om minskade kulturanslag⁹ och inflationen¹⁰. Eleverna hade föreslagit många frågor om elevvård och kommunsammanslagningar, men de blev inga röstmag-
neter.

Frågorna fördelades över förvaltningsområdena¹¹ enligt följande:

Statsrådets kansli	1
Utrikesministeriet	3
Justitieministeriet	16
Inrikesministeriet	5
Försvarsministeriet	5
Finansministeriet	27
Undervisnings- och kulturministeriet	52
Jord- och skogsbruksministeriet	2
Kommunikationsministeriet	22
Arbets- och näringsministeriet	9
Social- och hälsovårdsministeriet	16
Miljöministeriet	15
Totalt	173

Om man ser till de tematiska preferenserna lyfte eleverna fram följande områden: säkerhet (upplevd säkerhet bland allmänheten, trafiksäkerhet, försvar), kommunsammanslagningar, kollektivtrafik (omfattning och pris), sysselsättning, hälsa (alkohol och droger), sexuella minoriteters rättigheter och miljöskydd (skydd av Östersjön).

En närmare analys av frågorna om säkerhet visar att de unga i synnerhet är oroade över besparingarna inom polisen. Det kom fram i frågor om den ökande brottsligheten¹² och en eventuell ökning av egenmäktigt förfarande¹³. Bland trafiksäkerhetsfrågorna kom bland annat riskerna med mopedbilar¹⁴ upp, men det kom också en fråga om rimlig ålder för och skäligt pris på mopedkörkort¹⁵. Det fanns dessutom elever som tyckte att undervisningen för mopedkörkort å ena sidan är för omfattande¹⁶ och å andra sidan är bristfällig¹⁷. Försvaret sågs ur flera

8 Korpisalo, Santtu, Ähtärin yhteiskoulu, Etseri

9 Levä, Elviira, Hämeenlinnan yhteiskoulu, Tavastehus

10 Mustonen, Teemu, Joroisten yläkoulu, Jorois

11 Arbetsfördelningen mellan ministerierna på adressen <http://valtioneuvosto.fi/hallitus/tyonjako/sv.jsp> (läget 10.2.2013)

12 Ahmadi, Wahid, Nokianvirran koulu, Nokia

13 Salhberg, Vera, Ehnroosin koulu, Mäntsälä

14 Junninen, Iitu, Pielisjoen koulu, Joensuu, och Nouri, Sumeije, Kilonpuiston koulu, Esbo

15 Marjala, Tomi, Vanha koulu, Ylöjärvi

16 Korpisalo, Santtu, Ähtärin yhteiskoulu, Etseri

17 Nouri, Sumeije, Kilonpuiston koulu, Esbo

perspektiv: som en jämställdhetsfråga (eller brist på jämställdhet)¹⁸, allmän värnplikt eller yrkesarmé¹⁹ och oro inför de ökande försvarsanslagen i Ryssland²⁰.

I frågorna om kommunsammanslagningar kom följande aspekter fram: nyttan²¹, nödvändigheten²², faktiska besparingar²³, nödtvång²⁴, det faktum att servicen redan nu försämrats²⁵ och rädsla för centralisering av servicen²⁶.

Flest frågor ställdes inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. De handlade exempelvis om kvaliteten på skolmaten²⁷ och allsidig skolmat²⁸, otillräcklig elevvård²⁹ och språkundervisningen³⁰. Samhällsdebatten om marginaliseringen av de unga och de många orsakerna till utvecklingen togs upp i frågor om psykisk ohälsa³¹ och tillgången till utbildning³². Sett ur elevernas perspektiv var temat så viktigt att de rent allmänt ville veta ”vad regeringen kommer att göra åt saken” och återopade individuella och samhällsliga faktorer³³. Eleverna var väl insatta i problematiken kring samhällsgarantin och sysselsättningsläget bland unga³⁴. Också kriterierna för studiestödet³⁵ lyftes fram. Vidare ställdes det ett flertal frågor om skolornas storlek, bland annat om indragningar av små skolor³⁶ och sammanslagningar av gymnasier³⁷. Också undervisning och bedömningskriterier var angelägna i frågor om till exempel färdighetsämnen och konstnärliga ämnen³⁸ och informations- och kommunikationsteknik³⁹.

Skolornas undervisning i samhällsfrågor uppmärksammades. Eleverna påpekade att samhällsrelaterade teman bara kommer upp under vårterminen i årskurs **9 under den tvååriga cykeln för Ungdomsparlamentet** och att medierna får poli-

18 Elev i Winellska skolan, Kyrkslätt (namnet på eleven lämnades inte in i tid)

19 Westrén, Felix, Mattlidens skola, Esbo, och Pietilä, Ukko, Porolahden peruskoulu, Helsingfors

20 Törrönen, Valtteri, Päiviönsaaren koulu, Varkaus

21 Tuukkanen, Aino, Sydän-Laukaan koulu, Laukas

22 Tuisku, Henri, Emäkosken koulu, Nokia, och Holmberg, Jere, Porin suomalaisen yhteislyseon koulu, Björneborg

23 Toivo, Joni, Eurajoen yhteiskoulu, Euraåminne, och Parkko, Anni, Kesämäenrinteen koulu, Villmanstrand

24 Kärki, Veera, Turengin yhteiskoulu, Janakkala

25 Savela, Meeri, Nurmon yläaste, Seinäjoki

26 Vakkuri, Minna, Alahärmän yläkoulu, Kauhava

27 Larkomaa, Julia, Nummelanharjun koulu, Vichtis

28 Dalgamoni, Kalle, Simonkylän koulu, Vanda

29 Järvimaa, Petra, Ruusuvuoren koulu, Vanda, Nuhkola, Sofia, Hakkalan koulu, Tavastehus, Ahovirta, Julianna, Uotilanrinteen peruskoulu, Raumo, Viljaniemi, Nora, Simonkylän koulu, Vanda, och Talja, Petra, Turengin yhteiskoulu, Janakkala

30 Juusela, Katja, Turun Lyseon koulu, Åbo, Keihäskoski, Iida, Svenska Privatskolan i Uleåborg, Uleåborg, Ilmaranta, Kirsi, Puistolan peruskoulu, Stenbäck, Andreas, Ekenäs högstadieskola, Raseborg, Ahonen, Mirja, Sydän-Laukaan koulu, Laukas, och Fetahu, Albertina, Karjaan yhteiskoulu, Raseborg

31 Talja, Petra, Turengin yhteiskoulu, Janakkala

32 Sormunen, Sofia, Hollolan yläaste, Hollola, Röksä Oona, Meri-Porin koulu, Björneborg, Mylly, Rene, Hepolan koulu, Kemi, och Hakaniemi, Anni, Hämeenkyrön yhteiskoulu, Tavastkyro

33 Tammi, Rilla, Perniön yhteiskoulu, Salo, Jantunen, Salla, Kiukaisten yhteiskoulu, Eura, och Pentikäinen, Heli, Länsi-Porin koulu, Björneborg

34 Tuuri, Jaakko, Ylistaron yläaste, Seinäjoki

35 Kurkela, Emmi, Oulunsalon yläaste, Rinkinen Venla-Helena, Arppen koulu, Kides, Skaffari, Joonas, Kiukaisten yhteiskoulu, Eura, och Sairanen, Mikko, Iittalan yhtenäiskoulu, Tavastehus

36 Kumpulainen, Sylvia, Lahden yhteiskoulu, Lahtis, och Korpiniitty, Roope, Otalammen koulu, Vichtis

37 Kihlström, Roosa, Lievestuoreen koulu, Laukas, och Kivipää, Kaisla, Tikkakosken koulu, Jyväskylä

38 Huoponen, Saija/Bulut, Emilia, Kartanon koulu, Träskända (av anmälan framgick det inte vem som ställt frågan), och Sarr, Dawda, Variskan yläaste, Vasa

39 Simola, Juha, Klaukkalan yläaste, Nurmijärvi

tiken att framstå som mygel⁴⁰.

Miljö- och miljöskyddsfrågorna gällde i första hand tillståndet i Östersjön. Frågeställarna ansåg att det är extra viktigt med samarbete⁴¹, restriktioner i fosfor-⁴² och kväveutsläppen⁴³ och större beredskap för oljekatastrofer⁴⁴ för skyddet av Östersjön.

Trots att tidningarna hade gett eurokrisen mycket spaltutrymme förekom krisen bara i två frågor. Den ena handlade om en stabil grund för de ungas framtid⁴⁵ och den andra om inflation, förlorade arbetstillfällen och hot mot samhällets service på grund av den europeiska skuldkrisen⁴⁶.

Frågorna från eleverna avspeglar samhällseliga teman som var på tapeten våren 2012. De tangerade rent allmänt den debatt som då fördes ute i samhället, men eleverna är mer fokuserade på elevvård. I likhet med elevvården var kollektivtrafiken inte något stort tema i samhällsdebatten. – Båda temana, elevvård och kollektivtrafik, har emellertid nära koppling till ungdomarnas liv och värld. Problem inom elevvården drabbar dem själva och som skolelever anlitar de flitigt kollektivtrafiken.

Efter plenum var det talmanens mottagningsfestbord med läckert festbord

STT-Lehtikuva / Antti Aimo-Koivisto / Riksdagen

Information

Riksdagsinformationen hade hand om mediekontakterna i samband med

40 Huhtamäki, Hanna, Laihian peruskoulu, Laihela

41 Jämsén, Anette, Kaakkurin koulu, Uleåborg, och Korpi, Sanna, Högstadieskolan Lönkan, Helsingfors

42 Väyrynen, Sanna, Leppävaaran koulu, Esbo, och Strömberg, Anni, Hakkalan koulu, Tavastehus

43 Haulivuori, Santeri, Turun Lyseon koulu, Åbo

44 Jutila, Julia, Olarin koulu, Esbo

45 Leppäkoski, Saija, Humppilan yläaste, Humppila

46 Mustonen, Teemu, Joroisten yläkoulu, Jorois

Ungdomsparlamentet. Under plenum samarbetade riksdagsinformationen intensivt med redaktionen för Pääkaupunkiseudun Nuorten ääni. Redaktionen fanns på plats i riksdagen och den lade ut texter om frågestunden på nuorteneduskunta.fi.

Kontakterna med de deltagande parlamentsklubbarna sköttes så okomplicerat och effektivt som möjligt. Klubbledarna informerades genom brev om det allra viktigaste och breven skickades direkt till skolorna. Dessutom skickades breven per e-post för snabbare leverans. I övrigt sköttes alla kontakter elektroniskt.

Chatt om Ungdomsparlamentet 26.3.2012 kl. 18-19

Tillsammans med Verke – Nationella utvecklingscentret för ungdomsarbete på nätet ordnade Klubbcentralen – stöd för skolan rf en chatt för samhällsorienterade frågor på nätresursen Hubi (<https://sites.google.com/a/verke.org/hubi/>).

Chatten hade tre moderatorer: Essi Hallapää, Tiina Karhuvirta och Kimi Uosukainen. Ett tiotal personer chattade aktivt, men det finns inga uppgifter om hur många som läste inläggen. Teman som kom upp var riksdagsledamöternas elitistiska attityder och distans till unga människor, presidentens maktbefogenheter och roll, kommunsammanslagningar och deras följd för unga, skatter, sommarjobb och sysselsättning och invandrarnas situation.

Enkät om Ungdomsparlamentet

En utvärderingsenkät om Ungdomsparlamentet lades ut på nuorteneduskunta.fi på finska och på ungdomensriksdag.fi på svenska.

Klubbledarna fick en påminnelse om enkäten efter frågestunden. Svarstiden var 23 mars–6 april 2012 och det kom in 51 svar.

I klubbverksamheten samarbetade lärarna i viss mån med varandra. Vanligen var det med någon annan lärare i historia och samhällslära, någon modersmålslärare eller någon lärare som handleder eleverna. Enkätsvaren visade att verksamheten till 50 procent var förlagd till klubbarna, till 30 procent till lektionerna och till 12 procent till elevkåren. I merparten av verksamheten deltog färre än tio elever.

De viktigaste informationskällorna var att ha deltagit i Ungdomsparlamentet tidigare (32 %), brev från riksdagens talman till skolorna (26 %) och webbplatsen nuorteneduskunta.fi – ungdomensriksdag.fi (17 %).

Många är mycket säkra på att verksamheten med Ungdomsparlamentet kommer att fortsätta. Ungefär 58 procent svarade att de säkert och 42 procent att de ganska säkert kommer att fortsätta med Ungdomsparlamentet i framtiden.

De svarande fick också bedöma hur viktig klubbverksamheten är för Ungdomsparlamentet. Regelbundna träffar spelar en stor roll, ansåg de. Klubbträffarna sågs som ett sätt att engagera eleverna i verksamheten. Någon kommenterade att eleverna gillar tidsgränser och projekt och gärna ser att saker och ting utvecklas. Några andra påpekade att resan till huvudstaden i vissa fall kan vara för lång och tidskrä-

vande. Vidare poängterades det att parlamentsklubbarna kan vara ett bra sätt att väcka elevernas intresse för samhällspåverkan.

Klubbledarna hade en del önskemål och förslag hur webbplatsen ungdomsriksdag.fi kunde kompletteras med bland annat riksdagsvideor, spel och uppgifter och intervjuer med unga riksdagsledamöter. De flesta hade använt webbplatsen antingen i klubbverksamheten eller i undervisningen.

Ungdomsparlamentarikerna fick frågan vilka andra påverkningsmöjligheter utöver att rösta de tänkte utnyttja. Populära svar var att försöka få förtroendeuppdrag, påverka genom sina konsumtionsvanor och delta i föreningsverksamhet. Ingen föreslog initiativ till kommunen. Få var för alternativet att skicka e-post till någon riksdagsledamot och kontakta kommunala förtroendevalda. Det bästa med klubbträffarna var besök på riksdagen, diskussioner och debatter och samarbete med andra klubbmedlemmar.

Vesa Lindqvist / Riksdagen

Deltagarna hade mestadels bara gott att säga om Ungdomsparlamentets pleni-dag.

Nästan utan undantag var utmärkt eller bra svaret på frågan hur målen med Ungdomsparlamentet hade uppfyllts. Samtidigt ansåg 93 procent att Ungdomsparlamentet hade lyckats utmärkt eller bra med att stötta barns och ungas deltagande och delaktighet, medan 94 procent ansåg att Ungdomsparlamentet hade lyckats utmärkt eller bra med att väcka intresse för samhällsfrågor. Vidare ansåg 93 procent att Ungdomsparlamentet hade lyckats utmärkt eller bra med att väcka intresse för riksdagen och 79 procent med att ge de unga bättre möjligheter att påverka och göra sin röst hörd.

Den mer ingående bedömningen av Ungdomsparlamentet fokuserade på själva plenumdagen och hur den och programmet hade utfallit. Det kom också in en del förbättringsförslag.

De svarande gav tummen upp för besöken i utskott och ansåg att de fick en djupare uppfattning om riksdagens arbete. Ungefär 12 procent ansåg att besöket var för kort. Påståendena ”hjälpde mig att förstå lagstiftningen bättre”, ”visade uppskattning för deltagarna” och ”var interaktivt på ett trevligt sätt” stöddes av

15 procent, men en del valde fler alternativ. Bland förbättringsförslagen märktes att fler riksdagsledamöter hade kunnat vara närvarande, att lärarna skulle ha fått vara med, mer konkreta exempel, mindre grupper i stället för masstillställningar och mer tid för frågorna.

Frågestunden ansågs vara lyckad och många framhöll att den gav djupare insikter i riksdagens arbete. Däremot tyckte man att den var för kort. Frågorna uppfattades som angelägna för unga människor. Uppfattningen var också att frågestunden var ett tecken på att deltagarna uppskattades. Fler frågor efterlystes för att liva upp debatten. Ingen valde alternativet att frågestunden var för lång eller för stelbent. Bland förbättringsförslagen kan det nämnas att frågestunden kunde ha varit längre och debatten lite friare. Dessutom efterlystes möjlighet till följdfrågor. Vidare kom det önskemål om att ministrarna skulle ställa frågor till eleverna och eleverna få svara på dem. Fler voteringar fanns också på önskelistan. Det framkom att ministrarna hade kunnat vara mer konkreta i sina svar och ge mer information om vad som verkligen har gjorts.

Förhandsröstningen om vilka frågor som skulle finnas på dagordningen ansågs vara en bra lösning. Samtidigt tillade de svarande att informationen om röstningen kunde ha varit bättre. Röstningen gav en bättre och samlad bild av teman som är angelägna för unga människor, men röstningen uppfattades som komplicerad. En del av de svarande hade inte röstat. Dessutom påpekade en del att röstningen var orättvis mot små skolor, medan andra tyckte att röstningen var bra. Bland förbättringsförslagen lyftes alternativet att elevledamöterna skulle få välja ut frågor bland slutresultatet i röstningen. Tidpunkten för röstningen (nära sportlovet) kritiserades, och flera gånger framhöll de svarande att röstningen gynnade stora skolor.

Omdömena om tillställningen för journalisteleverna var positiva. Den var interaktiv på ett trevligt sätt, ansåg de svarande, som tyckte att de lärde sig förstå politik bättre. Deltagarna kände sig uppskattade, men tillställningen kunde ha pågått betydligt längre. I förbättringsförslagen kritiserades tidpunkten för tillställningen. Dessutom efterlyste deltagarna bättre möjligheter att intervjua riksdagsledamöter.

Tillställningen för klubbledarna var lyckad, ansåg de svarande, som också tyckte att de lärde sig förstå politik bättre. En del hade emellertid hellre besökt något utskott eller hoppat över tillställningen. I förbättringsförslagen kom det fram att lärarna gärna hade sett goda, initierade och aktuella talare med hög offentligt profil.

De svarande fick också ge sina kommentarer om dagen i svar på öppna frågor. Bland de berömmande svaren fanns också några kritiska kommentarer om tids-schemat, trängsel och hänsyn till allergiker. En elev tyckte att politikerna alltför mycket tjafsade om att "de unga ändå inte förstår". Kommentarererna var dock till övervägande del berömmande och följande kommentar sammanfattar det som de flesta gav uttryck för: "Fantastisk erfarenhet för både elever och klubbledare. Tack för att ni gav oss möjligheten. Personalen var vänlig och alltid beredd att hjälpa till vid problem. Tack!".

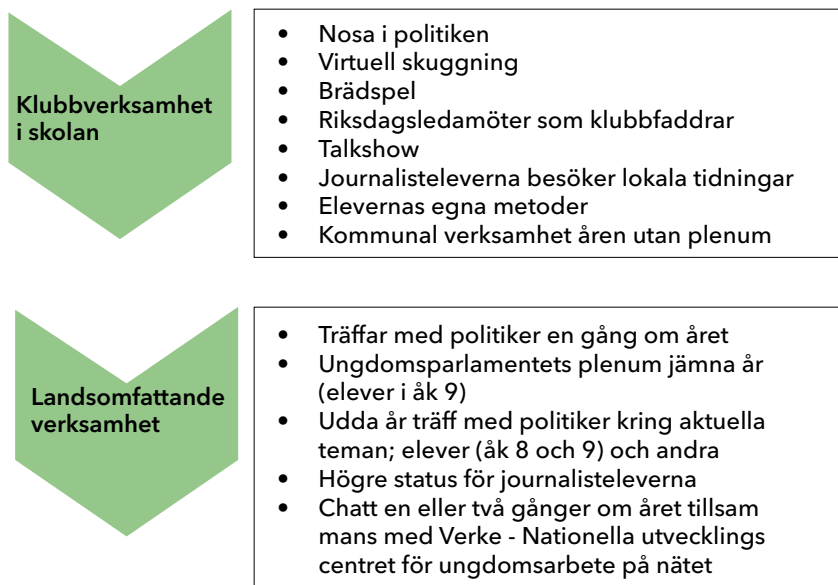
Hur kan vi utveckla Ungdomsparlamentet?

Hösten 2012 tillsattes en lärargrupp med uppgift att planera och genomföra pilotprojekt med klubbverksamhet på gräsrotsnivå. Klubbprogrammet på finska blir klart hösten 2013 och är tänkt att användas i förberedelserna för plenum 2014.

I klubbprogrammet ingår studier av lokalpolitiken de år som inget plenum ordnas, bevakning av riksdagsledamöter och deras arbete via nätet de år som plenum ordnas och eventuellt ett brädspel med samhällsorienterade frågor.

Samarbetet med Tidningarnas förbund kommer, om möjligt, att intensifieras för att journalistelevna ska kunna hålla motivationen uppe.

Klubbarna tar fasta på att informera om barnets rättigheter och uppmuntra eleverna att engagera sig i kommunala frågor via webbplatsen aloitekanava.fi på de orter där den finns.

Figur 1. Plan för verksamheten på gräsrotsnivå fram till hösten 2013.

Summary: Youth Parliament 2011-2012

The activities of the Youth Parliament target comprehensive school students aged 15 to 16.

Objectives of the Youth Parliament:

- promote young people's involvement and engagement;
- arouse interest in public affairs, particularly the Parliament, among children and young people;
- improve young people's opportunities to be heard and have a say.

The Youth Parliament is organised by the Parliament of Finland in cooperation with the Centre for School Clubs (Kerhokeskus). Each year the organisation arranges club functions focusing on topical issues that affect society. Club activities culminate in a plenary session of the Youth Parliament, which is held every two years in the Plenary Hall of the Finnish Parliament Building in the form of an oral question hour. The plenary session is attended by around 300 young people and 100 club instructors.

Youth Parliament activities are primarily organised by comprehensive school teachers of history and social studies. While collaboration with subject teachers tends to be random, a large number of them address these issues as part of student advisory work.

Most of the Youth Parliament activities concentrate in school clubs and student councils. A third way of promoting the Youth Parliament is to discuss it in class as part of regular teaching. Other forms include optional study modules, online courses as well as influence group activities in schools and municipalities.

Networking and events on topical themes

Club event

On 26 October 2011, the Finnish Parliament, the Centre for School Clubs and the Valtikka web democracy project held a workshop for young people and the members of the Education and Culture Committee in the auditorium of Little Parliament. A total 74 ninth-graders and their teachers attended the event. Of the subjects proposed by the young people, the following themes were selected for debate: non-discrimination of immigrants; young people's opportunities to have a say; municipal amalgamations; schools, EU issues; and defence and security.

Cooperation with teachers

Cooperation with teachers was intensified by organising a meeting with the Association for Teachers of History and Social Studies.

On 17 November 2011 a meeting was held to initiate cooperation with Nordic teachers engaged in the 'Ungdomsparlamentet' project.

Additionally, steps to develop club activities were taken in collaboration with three active teachers.

Plenary session of the Youth Parliament on 23 March 2012

The plenary session of Youth Parliament was attended by 199 student representatives from 105 Parliament Clubs, 104 journalism students and 105 club instructors from all over Finland. This was also the first time that a representative from Åland Island took part in the session.

For the first time in the history of the Youth Parliament plenary sessions, the participants were given the opportunity to follow the workings of parliamentary committees. Each student representative attended a meeting of one of the following committees: the Grand Committee; Finance Committee; Transport and Communications Committee; Education and Culture Committee; Commerce Committee; Social Affairs and Health Committee; or the Environment Committee.

The journalism students convened in a Politics Non-Stop meeting to ask Members of Parliament questions concerning topical issues. Several Parliament Clubs had also arranged meetings with individual MPs.

As special meeting was held for club instructors where the keynote speaker was Director Teija Tiilikainen of the Finnish Institute of International Affairs. Her talk was entitled "What should a 9th-grader know about foreign policy?"

A total of 173 questions were submitted to the plenary session by the deadline. The subjects addressed in the questions were divided among the administrative sectors as follows:

Prime Minister's Office	1
Ministry for Foreign Affairs	3
Ministry of Justice	16
Ministry of the Interior	5
Ministry of Defence	5
Ministry of Finance	27
Ministry of Education and Culture	52
Ministry of Agriculture and Forestry	2
Ministry of Transport and Communications	22
Ministry of Employment and the Economy	9
Ministry of Social Affairs and Health	16
Ministry of the Environment	15
Total	173

Of the questions received, 42 were selected for inclusion in the session agenda. For the first time in the history of the Youth Parliament, the participating schools were also given the opportunity to have a say in what questions were to be selected for the plenary session. Once the proposals for the questions to be presented in the questions hour were received from the schools, they were put to vote on the Youth Parliament website at Nuorteneduskunta.fi. Voting was carried out 13 through 24 February 2012.

About half of the questions were finally selected for inclusion in the session agenda based on the votes. The other half of the questions were selected by Parliament and the agenda finalised to ensure that the following criteria were met in terms of content: regionality (from every electoral district in proportion to the registered clubs); equal representation of the administrative sectors of the ministries; gender, and language. According to the vote, the most popular topics were road accidents involving microcars, family homicide, and the criteria for study grants, all of which were included in the agenda.

Additionally, the Youth Parliament took a vote during the question hour whether the term of the President of the Republic should be cut down to four years. At the vote, only 44 supported a shorter term whereas 146 were in favour of the current six-year term.

The plenary session was followed by a reception hosted by the Speaker of the Parliament for all of the participants in the Youth Parliament and invited guests. During the reception, the students continued their discussions with the ministers and MPs in attendance. Several Parliament Clubs had also arranged meetings with individual MPs for the same afternoon.

NUORTEN PARLAMENTTI
UNGDOMSPARLAMENTET

Ungdomsparlamentet

Program 23.3.2012

7.00 -10.00	Ankomst och anmälning
7.30 - 10.30	Frukost i riksdagens kafé
9.45 - 10.45	Politiker Nonstop: journalisteleverna frågar ut riksdagsledamöter
10.00 - 10.45	Eleverna besöker utskott
10.15 - 11.00	Information för klubbledarna
11.00 - 11.30	Övning i plenisalen
11.30 - 12.00	Paus
11.30 - 12.00	Gästerna anländer
12.00 - 13.00	Ungdomsparlamentets plenum
13.05 - 14.30	Talmannens mottagning i rikssalen
14.30 -	Eventuella möten med riksdagsledamöter
18.00	Riksdagshuset stängs

ISSN 2323-9522

